אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת קכז

תמצית האגרת

תאריך ומקום: פורים למוקפין תרס"ח - יפו
נמען: רבני בית הדין צדק בירושלים, ובראשם ר' שמואל סלנט ור' חיים ברלין

בעניין תוצרת המושבות הטעונה מעשר שמגיעה לירושלים, הרב קוק מציע לפרסם שאין למכור ולקבל דבר בלי הכשר מהממונים בכל מושבה, כפי שנקבע בתקנה של השנה הקודמת. הרב קוק מבטיח להזהיר את המושבות, וגם לגבי משלוחים לחוץ לארץ. הרב קוק מצטער שאינו יכול לעלות לירושלים בגלל 'השערורייה' שהייתה ביפו.

עיקרי הדברים

- הכשר מממוני המושבות לתוצרת הטעונה מעשר.
- משלוחי תוצרת לחוץ לארץ.
- המהומות ביפו.

נוסח האגרת

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], פורים למוקפין תרס"ח[4].

ברכת ד' וטובו של ראש כ'[5] הרבנים הגאונים, גודרי גדר ועומדים בפרץ, רבני בד"צ[6] בעי"ק[7] ירושלים ת"ו, ולמעלה בקודש עטרת ראשינו סבא קדישא הגאון הגדול מרן רש"ס[8] שליט"א[9] וכבוד רב רחימאי הגאון הגדול פאר הדור מוהר"ח[10] ברלין שליט"א.

צור ישראל יאריך ימיהם ושנותיהם בטוב ובנעימים, ויאירו אורם על אדמת הקודש, עד ביאת ינון בב"א[11].

היום הגיעני יקרת ימין קדשם, ואף כי לא צילא דעתאי, מהשערורי' אשר היתה פה עה"ק בעוה"ר[12], והננו שרויים בפחד ודאגה, שומר ישראל ינצרנו וירחיב לנו, ויהי מגן לעמו ונחלתו, וא"א[13] לי לסדר דברי, כראוי להדרת גאון הדרתם שליט"א, מ"מ[14] לא אוכל לעכב את דברי בדבר הגדול, הנוגע להסיר מכשול מדרך הרבים.

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרס"ח - השנה תרס"ח (1907/1908)
5 כ' - כבוד
6 בד"צ - בית דין צדק
7 בעי"ק - בעיר הקודש
8 רש"ס - רבי שמואל סלאנט
9 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
10 מוהר"ח - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות ח (כגון חיים / חנוך) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
11 בב"א - במהרה בימינו אמן
12 בעוה"ר - בעוונותינו הרבים
13 וא"א - ואי אפשר
14 מ"מ - מכל מקום

והנה בעיקר הענין, ע"ד[15] הדברים המובאים לירושת"ו[16], אין דרך ועצה יותר טובה, כי"א[17] לפרסם ולהזהיר, שלא ימכר ולא יתקבל שום דבר הטעון מעשר, כי"א עם ההכשר מהממונים שבכל מושבה. ואיני מוצא שום עצה אחרת, כי בכל האופנים ימצאו יחידים עבריינים, בעוה"ר, שאין ידנו תקיפה עליהם. ולא עלתה כלל על דעתי, שיתקבל לשוק בעי"ק בלא הכשרים ברורים, אחרי שזה הי'[18] עיקר התקנה של אשתקד במינוי הממונים. ואנכי הנני עומד הכן מצדי, בעה"י[19], להזהירם במכתבים, שיהיו זהירים מצדם במושבות, בין מצד עצם יראת השי"ת[20] ושמירת המצוה, בין לטובת העסק של פדיון סחורתם. ובדברים הנשלחים לחו"ל[21], אנכי מצדי הנני עושה כל מה שביכלתי, ואשלח להזהיר ולהזכיר, והרוב מתקנים, ולתקן לגמרי כבר חשבתי ע"ז[22] הרבה, ולא עלתה בידי לע"ע[23] להנצל ממקרים של שילוח בלא תיקון. ומ"מ[24] נראה לע"ע, שראוי ונכון להעריך מכתב, בדרך תוכחה מאהבה, להוסיף אומץ וזריזות, ויש תקוה שיעשו הדברים רושם בלבם, כאשר יראו שהדרת גאונם מעיר עז לנו, ואנכי הצעיר יחד הננו עסוקים בתיקון הענין.

לולא מצב העיר כעת, שא"א[25] לי לזוז ממנה עד יתכונן איזה סדר בדבר הערבובי', הייתי חפץ בכל לב לעלות אל הקודש לעי"ק[26] תובב"א[27], ולטכס עצה ותושיה, ע"י[28] אור תורה של כינוס לצדיקים, בענין זה ובעוד ענינים חשובים, העומדים והראויים לעמוד על הפרק. אבל כעת אין דנים אפשר משא"א[29].

עכ"פ[30] הנני כופל דברי, שבשו"א[31] לא ימכר שום דבר בלא הכשר ברור. והשי"ת[32] יאמצנו להקים עולה של תורת אמת על אדמת הקודש. והי'[33] ז"ש[34], כנפשם הגדולה ונפש חותם בברכה ואה"ר[35],

הק' אברהם יצחק ה"ק הנ"ל

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

15 ע"ד - על דבר
16 לירושת"ו - לירושלים תבנה ותכונן
17 כי"א - כי אם
18 הי' - היה
19 בעה"י - בעזרת השם יתברך
20 השי"ת - השם יתברך
21 לחו"ל - לחוץ לארץ
22 ע"ז - על זה
23 לע"ע - לעת עתה
24 מ"מ - ומכל מקום
25 שא"א - שאי אפשר
26 לעי"ק - לעיר הקודש
27 תובב"א - תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן
28 ע"י - על ידי
29 משא"א - משאי אפשר
30 עכ"פ - על כל פנים
31 שבשו"א - שבשום אופן
32 והשי"ת - והשם יתברך
33 והי' - והיה
34 ז"ש - זה שלום
35 ואה"ר - ואהבה רבה